

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Druk nr 1772

IX kadencja

S P R A W O Z D A N I E

KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

**ORAZ KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ**

**o rządowym projekcie ustawy o zmianie ustawy
o scalaniu i wymianie gruntów oraz ustawy o utracie
mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych (druk nr
1694)**

Marszałek Sejmu – zgodnie z art. 37 ust. 1 i art. 40 ust. 1 regulaminu Sejmu – po zasięgnięciu opinii Prezydium Sejmu - skierowała w dniu 28 października 2021 r. powyższy projekt ustawy do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej do pierwszego czytania.

Komisje: Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej po przeprowadzeniu pierwszego czytania i rozpatrzeniu tego projektu ustawy na posiedzeniu w dniu 16 listopada 2021 r.

wnoszą:

Wysoki Sejm uchwalić raczy załączony projekt ustawy.

Warszawa, dnia 16 listopada 2021 r.

Przewodniczący Komisji Samorządu
Terytorialnego i Polityki Regionalnej

/-/ Tomasz Ławniczak

Przewodniczący Komisji
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

/-/ Robert Telus

Sprawozdawca

/-/ Kazimierz Choma

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o scalaniu i wymianie gruntów oraz ustawy o utracie mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych

Art. 1. W ustawie z dnia 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (Dz. U. z 2018 r. poz. 908, z 2019 r. poz. 861 oraz z 2021 r. poz. 784) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 2 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) gospodarstwie rolnym – rozumie się przez to gospodarstwo rolne w rozumieniu art. 55³ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 740), w którym powierzchnia gruntów rolnych lub leśnych jest nie mniejsza niż 1 ha;”;

2) w art. 7 ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3. Postanowienie o wszczęciu postępowania scaleniowego oraz postanowienie organu wyższego stopnia wydane na skutek złożenia zażalenia na postanowienie o wszczęciu postępowania scaleniowego podaje się do publicznej wiadomości przez wywieszenie na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń urzędu gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem, oraz na tablicy ogłoszeń we wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, i zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej starostwa powiatowego, a w przypadku postanowienia organu wyższego stopnia – także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ.

4. Z dniem upływu terminu, o którym mowa w ust. 3, postanowienie o wszczęciu postępowania scaleniowego oraz postanowienie organu wyższego stopnia, o których mowa w ust. 3, uważa się za doręczone wszystkim uczestnikom scalenia.”;

3) po art. 7 dodaje się art. 7a i art. 7b w brzmieniu:

„Art. 7a. 1. Po wszczęciu postępowania scaleniowego lub wymiennego określa się przebieg granic obszaru scalenia lub wymiany gruntów. Do określania przebiegu granic obszaru scalenia lub wymiany gruntów stosuje się

IX kadencja/druk 1694

przepisy prawa geodezyjnego i kartograficznego dotyczące określania przebiegu granic.

2. Starosta zawiadamia właścicieli gruntów przyległych do granic obszaru scalenia o miejscu i terminie wykonywania czynności, o których mowa w ust. 1, w formie obwieszczenia, które wywiesza się na tablicy ogłoszeń urzędu gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem, oraz na tablicy ogłoszeń we wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, i zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej starostwa powiatowego, co najmniej na 7 dni przed tym terminem.

Art. 7b. 1. Przed okazaniem projektu scalenia gruntów uczestnik scalenia może złożyć geodecie-projektantowi scalenia propozycje co do sposobu wydzielenia gruntów w zamian za grunty dotychczas posiadane, w szczególności w zakresie ich lokalizacji.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do wymiany gruntów.”;

4) w art. 10 w ust. 1 w zdaniu drugim w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 6 i 7 w brzmieniu:

„6) przedstawiciel gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem;

7) sołtys lub członek rady sołeckiej wsi, której grunty tworzą obszar scalenia.”;

5) w art. 27 w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) granice i powierzchnię obszaru scalenia lub wymiany gruntów;”;

6) w art. 28 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Decyzję o zatwierdzeniu projektu scalenia gruntów, decyzję odmawiającą wszczęcia postępowania scaleniowego, decyzję o umorzeniu postępowania scaleniowego oraz decyzję organu wyższego stopnia w tych sprawach podaje się do publicznej wiadomości przez wywieszenie na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń urzędu gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem, oraz na tablicy ogłoszeń we wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, i zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej starostwa powiatowego, a w przypadku decyzji organu wyższego stopnia w tych sprawach – także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej urzędu obsługującego ten organ.

IX kadencja/druk 1694

2. Z dniem upływu terminu, o którym mowa w ust. 1, decyzje wymienione w ust. 1, uważa się za doręczone wszystkim uczestnikom scalenia.”;

7) w art. 29 po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1c w brzmieniu:

„1a. Po ujawnieniu w ewidencji gruntów i budynków nowych danych wynikających z ostatecznej decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów sąd właściwy do prowadzenia ksiąg wieczystych, na wniosek starosty, dokonuje wpisów w księgach wieczystych w zakresie, o którym mowa w ust. 1, oraz wykreśla wzmiankę, o której mowa w art. 21 ust. 1. Jeżeli nieruchomość nie ma urządzonej księgi wieczystej, wniosek składa się do istniejącego zbioru dokumentów.

1b. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1a, dołącza się odpis ostatecznej decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów, wypisy i wyrisy z operatu ewidencyjnego dla poszczególnych działek ewidencyjnych, a gdy jest to niezbędne – inne dokumenty stanowiące podstawę do ujawnienia tych zmian.

1c. Za dokonanie wpisów na podstawie ust. 1a nie uiszcza się opłat sądowych.”;

8) art. 31 otrzymuje brzmienie:

„Art. 31. Starosta zawiadamia o miejscu i terminie:

- 1) zebrań uczestników scalenia,
- 2) wyłożenia do publicznego wglądu wyników oszacowania gruntów, lasów oraz sadów, ogrodów, chmielników i innych upraw specjalnych,
- 3) w których można składać propozycje co do sposobu wydzielenia gruntów w zamian za grunty dotychczas posiadane, w szczególności w zakresie ich lokalizacji,
- 4) okazania projektu scalenia gruntów,
- 5) okazania stabilizacji punktów granicznych projektu scalenia gruntów – w przypadku jej wykonania

– w formie obwieszczenia, które wywiesza się na tablicy ogłoszeń urzędu gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem, oraz na tablicy ogłoszeń we wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, i zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej starostwa powiatowego, co najmniej na 7 dni przed tym terminem.”;

IX kadencja/druk 1694

9) po art. 31 dodaje się art. 31a w brzmieniu:

„Art. 31a. 1. Zebranie uczestników scalenia oraz wykonywanie prawa głosu może odbywać się z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zawiadomienie o zebraniu uczestników scalenia zawiera dodatkowo informacje o sposobie uczestnictwa i wykonywania prawa głosu.”;

10) w art. 33:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a–1d w brzmieniu:

„1a. Nieuregulowany lub nieujawniony stan prawny gruntów tworzących obszar scalenia nie stanowi przeszkody do wszczęcia i prowadzenia postępowania scaleniowego oraz wydania decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia gruntów.

1b. Przez nieuregulowany stan prawny gruntów tworzących obszar scalenia należy rozumieć sytuację, w której:

- 1) dotychczasowy właściciel gruntów nie żyje i nie przeprowadzono postępowania spadkowego lub nie zostało ono zakończone;
- 2) nie można ustalić osób, którym przysługują prawa rzeczowe do gruntów, ze względu na brak księgi wieczystej, zbioru dokumentów albo innych dokumentów.

1c. Przez nieujawniony stan prawny gruntów tworzących obszar scalenia należy rozumieć sytuację, w której rejestry lub ewidencje właściwe dla ustalenia uczestników scalenia nie zawierają danych umożliwiających ich ustalenie, w szczególności danych osobowych, w tym adresu, właściciela gruntów.

1d. Przepisy ust. 1a–1c stosuje się odpowiednio do gruntów przyległych do granic obszaru scalenia.”,

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nie stwierdza się nieważności decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów, jeżeli od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, upłynęło 5 lat.”,

IX kadencja/druk 1694

c) dodaje się ust. 3–6 w brzmieniu:

„3. Nie uchyla się decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów z przyczyn określonych w art. 145–145b ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735), jeżeli od dnia, w którym decyzja stała się ostateczna, upłynęły 2 lata.

4. Odwołanie od decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów rozpatruje się w terminie 3 miesięcy od dnia otrzymania odwołania przez organ właściwy do rozpatrzenia odwołania.

5. Wojewódzki sąd administracyjny rozpatruje skargę w przedmiocie zatwierdzenia projektu scalenia lub wymiany gruntów w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania skargi przez właściwy sąd. Jeżeli skarga nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych lub jej nieopłacenia, bieg terminu, o którym mowa w zdaniu pierwszym, rozpoczyna się z dniem jej opłacenia i usunięcia braków formalnych.

6. Sąd administracyjny, w przypadku uwzględnienia skargi w przedmiocie zatwierdzenia projektu scalenia lub wymiany gruntów po upływie terminu, o którym mowa w ust. 5, stwierdza wydanie decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów z naruszeniem prawa.”;

11) po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. W okresie obowiązywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ogłoszonych na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2020 r. poz. 1845, z późn. zm.¹⁾) lub w okresie obowiązywania stanu nadzwyczajnego oraz w okresie 30 dni od dnia odwołania tych stanów:

1) nie wybiera się rady uczestników scalenia oraz nie powołuje się zespołu, o którym mowa w art. 9 ust. 3, a funkcje tej rady sprawuje powołany przez starostę w drodze postanowienia zespół do spraw scaleń; w skład zespołu

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 2112 i 2401 oraz z 2021 r. poz. 159, 180, 255, 616, 981 i 1773.

IX kadencja/druk 1694

do spraw scaleń wchodzi sołtys wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, dwóch albo trzech członków rady sołeckiej wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, przedstawiciel Krajowego Ośrodka będącego uczestnikiem scalenia, przedstawiciel gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem, oraz dwóch albo trzech właścicieli gospodarstw rolnych wybranych przez starostę, których grunty znajdują się na obszarze objętym scaleniem; do postanowienia w sprawie powołania zespołu do spraw scaleń stosuje się odpowiednio przepisy art. 7 ust. 3 i 4;

- 2) jeżeli liczba uczestników scalenia jest większa niż 10 osób, rada uczestników scalenia albo zespół, o którym mowa w art. 9 ust. 3 – w przypadku ich wybrania przed wprowadzeniem stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii lub stanu nadzwyczajnego, albo zespół do spraw scaleń, na zebraniu zwołanym przez starostę, określa w formie uchwały zasady szacunku gruntów, o których mowa w art. 11 ust. 1, oraz wyraża w formie uchwały zgodę, o której mowa w art. 13 ust. 1; uchwały zapadają większością trzech czwartych głosów w obecności co najmniej połowy liczby członków rady uczestników scalenia albo zespołu, o którym mowa w art. 9 ust. 3, albo zespołu do spraw scaleń; przepisy art. 13 ust. 3–5 stosuje się odpowiednio;
- 3) wyniki oszacowania gruntów, lasów oraz sadów, ogrodów, chmielników i innych upraw specjalnych, o których mowa w art. 12 ust. 1, udostępnia się do publicznego wglądu na okres 7 dni w wyznaczonym przez starostę miejscu; o miejscu i terminie wyłożenia do publicznego wglądu wyników oszacowania gruntów starosta zawiadamia w formie obwieszczenia, które wywiesza się na tablicy ogłoszeń urzędu gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem, oraz na tablicy ogłoszeń we wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, i zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej starostwa powiatowego, co najmniej na 7 dni przed tym terminem;
- 4) uczestnicy scalenia mogą wносить zastrzeżenia do dokonanego szacunku w okresie wyłożenia wyników oszacowania gruntów do publicznego wglądu;

IX kadencja/druk 1694

- 5) do zapoznania się uczestników scalenia z wynikami ustaleń komisji rozpatrującej zastrzeżenia do szacunku gruntów stosuje się odpowiednio pkt 3;
- 6) starosta zawiadamia o terminie objęcia w posiadanie przez uczestników scalenia nowo wydzielonych gruntów w formie obwieszczenia, które wywiesza się na tablicy ogłoszeń urzędu gminy, na której terenie są położone grunty objęte scaleniem, oraz na tablicy ogłoszeń we wsi, której grunty tworzą obszar scalenia, i zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej starostwa powiatowego, co najmniej na 7 dni przed terminem objęcia w posiadanie; za datę objęcia w posiadanie uważa się termin wskazany w zawiadomieniu.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 17 lutego 1960 r. o utracie mocy prawnej niektórych ksiąg wieczystych (Dz. U. poz. 67, z późn. zm.²⁾) w art. 2 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Sąd prowadzący księgi wieczyste dokonuje zamknięcia ksiąg wieczystych określonych w art. 1 na skutek zawiadomienia właściwego starosty.”.

Art. 3. 1. Do postępowań scaleniowych lub wymiennych wszczętych i niezakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, z tym że:

- 1) przepisy art. 7 ust. 3 i 4 oraz art. 31 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się w brzmieniu dotychczasowym;
- 2) nie stosuje się przepisów art. 7a, art. 7b oraz art. 10 ust. 1 pkt 6 i 7 ustawy zmienianej w art. 1.

2. Do postępowań administracyjnych w sprawach stwierdzenia nieważności decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 33 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Do postępowań scaleniowych lub wymiennych wznowionych z przyczyn określonych w art. 145–145b ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1962 r. poz. 169, z 1968 r. poz. 13, z 1982 r. poz. 80, z 1989 r. poz. 55, z 1998 r. poz. 668 oraz z 2002 r. poz. 984.

IX kadencja/druk 1694

postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy:

- 1) stosuje się przepis art. 33 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym;
- 2) nie stosuje się przepisu art. 33 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 1.

4. Do postępowań administracyjnych w sprawach uchylecia lub zmiany decyzji o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów wszczętych na podstawie art. 154 lub art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepis art. 33 ust. 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.